

Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Dönüt–Düzeltme Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Dönüt–Düzeltme Alg? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26961>

Özet

Öğretmen Adaylarına Yönelik Dönüt-Düzeltilme Algı Ölçeği (ÖADDAÖ), Hacı Ömer Beydoğan tarafından 2016 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, öğretmen adaylarının aldıkları geri bildirim ve düzeltme süreçlerine dair algıların sistematik olarak değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle eğitim bilimleri alanında, öğrencilerin performansları ve yeterlik algıların etkileyen dönüt mekanizmaları niteliğini, tarzını ve kapsamını farklı boyutta incelemektedir. Yapılan psikometrik çalışmalar, ölçeğin geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur.

ÖADDAÖ, toplam 29 maddeden ve altı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar; Dönütte İkesellik, Dönütte Nitelik, Dönütte Tarz, Dönütte Yeterlik, Dönütte Kapsam ve Performansa Dönüklük olarak adlandırılmıştır. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Adayı, Dönüt, Düzeltilme, Algı, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Hacı Ömer Beydoğan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim süreçlerinde aldıkları dönüt ve düzeltme mesajlarına ilişkin algıların güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçülecek bir araç geliştirmektir. Bu algıların belirlenmesi, eğitimcilerin geri bildirim stratejilerini optimize etmelerine ve öğretmen adaylarının öğrenme süreçlerindeki motivasyon ve yeterlik inançlarını desteklemelerine olanak tanır.

ÖADDAÖ, dönütün öğrenci performansları üzerindeki etkisini, sadece içeriği değil, aynı zamanda sunuluş biçimi ve zamanlaması gibi niteliksel özellikler açısından da değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Yapı

Öğretmen Adaylarına Yönelik Dönüt-Düzeltilme Algı Ölçeği, geri bildirim algısının çok boyutlu yapısının temsil eden altı temel faktörden (boyuttan) oluşmaktadır. Bu yapı, öğretmen adaylarının dönüt ve düzeltmeye dair karmaşık psikolojik değerlendirmelerini kapsamaktadır. Toplam 29 madde, bu altı boyut altında toplanmıştır.

Dönütte ?lkesellik (8 madde): Onaylay?c? dönütlerin karar vermede yeterli alg?s?n? nas?l güçlendirdi?ine odaklan?r.

Dönütte Nitelik (6 madde): Olumlu ele?tirilerin bilgi ve becerinin farkl? boyutlar?n? görmeyi sa?lamas?yla ilgilidir.

Dönütte Tarz (4 madde): Ele?tirilerin yap?land?rma? kolayla?t?r?c? ve yap?c? nitelikte olmas? gereklili?ini ölçer.

Dönütte Yeterlik (5 madde): Do?rulay?c? dönütlerin bilgi ve performansta öz-güveni art?rma derecesini inceler.

Dönütte Kapsam (3 madde): Onaylay?c? aç?klamalar?n ho?nutluk sa?lasa da üründe kaliteyi garanti etmedi?i alg?s?n? ele al?r.

Performansa Dönüklük (3 madde): Somut uygulamalara dayal? dönütlerin, ö?renmede kal?c?l??? sa?lama derecesini ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, alt? boyutlu modelin veriyle uyumunu incelemi? ve elde edilen uyum indeksi de?erleri kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur.

Elde edilen ba?l?ca uyum indeksi de?erleri ?unlard?r: X² /sd (verilmemi?), RMSEA: 0.042, SRMR: 0.093, CFI: 0.95, IFI: 0.95, GFI: 0.90, AGFI: 0.88. Bu de?erler, özellikle CFI ve RMSEA gibi kritik indekslerin mükemmel veya iyi uyum aral???nda oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçekteki maddelerin faktör yükleri .411 ile .765 aras?nda de?i?mekte olup, bu da maddelerin ilgili olduklar? faktörleri yeterince temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizi, alt boyutlara ili?kin iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n hesaplanmas?yla gerçekte?tirilmittir. ?ç tutarl?l?k katsay?lar?, alt boyutlar baz?nda .47 ile .77 aras?nda de?i?mektedir.

Bu de?erler, baz? alt boyutlar?n daha dü?ük iç tutarl?l?ka sahip oldu?unu gösterse de (özellikle 3 veya 4 maddeden olu?an boyutlar için bu durum yayg?nd?r), genel olarak ölçe?in büyük bir k?sm?n?n güvenilir ölçümler sa?lad??? kabul edilmitir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, veri yap?s?n?n kuramsal alt? boyutlu modeli destekleyip desteklemedi?ini belirlemek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in alt? faktörlü yap?s?n?n kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? kan?tlam??t?r.

Faktör yüklerinin .411 ile .765 aras?nda da??lmas?, maddelerin belirlenen alt boyutlarla güçlü bir ili?ki içinde oldu?unu ve ölçe?in yap?sal modelinin sa?lam oldu?unu i?aret etmektedir. Bu bulgular, öğretmen adaylar?nın dönüt alg?lar?nın tek bir genel yap? yerine, ilkesellikten performansla dönüklü?e kadar uzanan spesifik alt bile?enlerden olu?tu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1=Hiç kat?lm?yorum - 5= Tamamen kat?l?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar? (E?itim Fakültesi Öğrencileri)

Ya? Grubu: Üniversite Düzeyi (Genellikle 18-25 ya?)

Popülasyon Detaylar?: E?itim Fakültelerinde öğrenim gören çe?itli bran?lardaki öğretmen adaylar?.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Geri Bildirim Alg?s?, E?itim Bilimleri, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Faktör Yüklü, ?ç Tutarl?lık Katsay?s?, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: hobeydogan@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Hac? Ömer Beydo?an taraf?ndan 2016 y?l?nda yay?mlanm??tır. Kullan?m izinleri için do?rudan sorumlu yazar (Hac? Ömer Beydo?an) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: **hobeydogan@gmail.com**. Ölçe?in ticari kullan?m?na dair ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Beydoğan, H. Ö. (2016). Öğretmen Adaylarına Yönelik Dönüt-Düzeltilme Algı Ölçeği. **Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)**, 17(2), 297-314.

Makalenin orijinal tam metin bağlantısı: kefad.ahievran.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: ogretmen-adaylarina-yonelik-donut-duzeltme-olcegi-toad.pdf

Ölçek Maddeleri

Öğretmen Adaylarına Yönelik Dönüt-Düzeltilme Algı Ölçeği, 6 alt boyut ve toplam 29 maddeden oluşmaktadır:

Dönütte ilkesellik (8 m): Onaylayıcı dönütler karar vermede yeterli algısını güçlendirir.

Dönütte nitelik (6 m): Olumlu eleştiriler bilgi ve becerinin farklı boyutlarını görmeyi sağlar.

Dönütte tarz (4 m): Eleştiriler yapılandırılmayacak şekilde kolaylaştırıcı nitelikte olmalıdır.

Dönütte yeterlik (5 m): Doğrularıcı dönütler bilgi ve performansta öz-güveni artırır.

Dönütte kapsam (3 m): Onaylayıcı açıklamalar hoş gider ancak üründe kalite sağlamaz.

Performansa dönüklük (3 m): Somut uygulamalara dayalı dönütler, öğrenmede kalıcı olarak sağlar.